

Lav en teltplads

En guide til teltpladsholdere

Indhold

Indledning.....	3
1. Hvad er en teltplads?	4
2. Hvor mange gæster?	5
3. Hvem kan oprette en teltplads?.....	6
4. Kriterier for geografisk placering	8
5. Lovgivning og forsikringer	9
6. Grundfaciliteter: vand, toilet og bålplads	11
7. Faciliteter skraldespand, bord, bænke og bad m.v.	13
8. Shelter	15
9. Med hest, hund og til vands.....	16
10. Vejvisning til pladsen og information på pladsen	17
11. Indretning for handicappede	19
12. Markedsføring af teltpladsen.....	20
13. GPS koordinater	21
14. Formidling af oplevelsesmuligheder og aktiviteter nær pladsen	22
15. ERFA-gruppens service og tilskudsmuligheder	23
Teltpladsernes historie	bagside

Udgivet af ERFA-gruppen for primitive overnatningspladser med støtte fra Tips- og Lotto-midlerne til friluftslivet.

Tekst: Jens Erik Larsen, Jens Solvang (kap. 13) De Frie Fugle

Fotos: Alice Olsen, Jens Erik Larsen og Mads Ellegaard

Forside: Motiv fra Teltplads Frydenlund

Layout og Tryk: Paramedia 1301

ISBN: 978-87-89835-64-8

Yderligere oplysninger:
Kontakt venligst De Frie Fugle:
33 11 11 75 friefugle@friefugle.dk
eller teltpladser@friefugle.dk
eller www.teltpladser.dk

ERFA-gruppen for primitive overnatningspladser:

Foreningen Frie Fugle: www.friefugle.dk
Dansk Islandsheste Forening: www.islandshest.dk
Dansk Forening for Rosport: www.roning.dk
Friluftsrådet: www.friluftsradet.dk
Dansk Vandrelaug: www.dvl.dk
Dansk Cyklist Forbund: www.dcf.dk
Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd:
www.Samraadet.dk
Campingrådet: www.campingraadet.dk
Kommunernes Landsforening: www.kl.dk
Skov- og Naturstyrelsen: www.friluftskortet.dk og www.naturnet.dk

Indledning

Opfindelsen af teltpladser er unik for Danmark. Man kan sige, at der er tale om et alternativ til allemandsretten, som kendes fra de andre skandinaviske lande. Dette har kun været muligt fordi mange private teltpladsholdere har tilmeldt sig ordningen og vist stor åbenhed for at møde nye mennesker og nye udfordringer.

Officielt kaldes teltpladser "Primitiv overnatning i telt", idet muligheden for at etablere sådanne pladser er defineret i Campingreglementet som en undtagelse fra reglerne. Se næste kapitel.

Skov- og Naturstyrelsens (SNS) har i statens skove og naturområder oprettet en lang række primitive overnatningspladser og har desuden åbnet for fri teltning i udvalgte 44 skove (2007). Se hvor disse er på www.friluftskortet.dk

Teltpladsordningen har gennem årene givet vandrere og cyklister samt ridende og sejlene mange oplevelser under nattens stjerner med nattens lyde og frisk luft. Der har generelt været en positiv udvikling i friluftslivets mangfoldige muligheder, bl.a. initieret af Friluftsrådets mange initiativer.

Ud over naturoplevelserne giver teltpladserne mulighed for uformelt at snakke sammen – det gælder både brugerne indbyrdes, men i høj grad også brugerne og teltpladsholderen, som kan mødes ved lejrålet om aftenen og udveksle livserfaringer. Det har mange teltpladsholdere været glade for. En landmand ved Slagelse fortalte en gang, at han ikke havde tid til at rejse på ferie, så han var glad for, at der kom rejsende til ham og fortalte om deres oplevelser.

Du kan selv opleve dette og være med til at give mange mennesker nogle gode oplevelser ved at oprette en teltplads. Læs videre og se hvordan. Denne publikation henvender sig primært til potentielle private teltpladsholdere.

Hvis du allerede er teltpladsholder kan dette skrift dog forhåbentlig også inspirere dig, til at forbedre forholdene på din plads eller skærpe markedsføringen heraf.

God fornøjelse med det.

Jens Erik Larsen

De Frie Fugle
Oktober 2007

1. Hvad er en teltplads?

Officielt kaldes en teltplads for "primitiv overnatning i telt" og er defineret i Campingreglementet som: "Et mindre, afgrænset areal, hvor der til overnatning af kortere varighed (typisk 2 nætter) kan opstilles max 5-8 telte ad gangen. Benyttelsen af arealerne kan finde sted mod et mindre vederlag, men må ikke være erhvervsmæssigt. Der er kun adgang for gående, cyklende, ridende og sejlene. Af faciliteter findes der kun multelokum, evt. shelters og mulighed for vand".

Grunden til, at det er defineret her, er for at afgrænse teltpladser/ primitiv overnatning fra campingpladser og andet under campingreglementet. Det eneste andet officielle sted, at teltpladser er nævnt, er i vejreglerne, hvor der er oprettet et særligt piktogram, som skal bruges til vejvisning dertil – se kapitel 10.

ERFA-gruppen anbefaler at det teltplads kun anvendes til overnatningspladser beregnet til individuelt brug – altså dem, som er med i ordningen "Overnatning i det fri". Begrebet lejrlads benyttes så til de større pladser beregnet til grupper, som skal bestille pladserne i forvejen, så som Skov- og naturstyrelsens lejrladser.

I praksis benyttes desværre begreberne samt mange andre i flæng – kært barn har mange navne, må man vel bare sige. Den ideelle teltplads er usynlig i landskabet, når den ikke er i brug.

For teltpladserne i "Overnatning i det fri" ordningen gælder følgende regler for benyttelsen:

- Der er kun adgang for vandrere, cyklister, ridende og sejlene, dvs. ikke-motoriserede.
- Pladserne er ikke beregnet for grupper, men kan dog aftales med teltpladsholder.
- Man kontakter teltpladsholderen ved ankomst med mindre andet er gældende.
- Man må maksimalt overnatte 2 nætter i træk med mindre andet er aftalt med teltpladsholder

På friluftskortet.dk og ude i virkeligheden kan man finde såvel lejrladser som teltpladser (primitiv overnatningspladser). Her fra Bornholm ved Slotslyngen.

- Private teltpladsholder kan max. opkræve 20 kr. pr. person pr. nat (2007) for overnatning med grundfaciliteterne: vand og toilet/lokum samt evt. bålplads. Andre pladser er gratis.
- Teltpladsholder kan opkræve ekstra for brug af bad, brænde eller lign. Men det skal fremgå tydeligt af opslag og tekst på www.friluftskortet.dk og i bogen "Overnatning i det fri", så der ikke opstår misforståelser herom.
- Hunde må kun medbringes, hvis det er angivet som symbol ved pladsen i bogen/hjemmesiden og hunde skal være i snor.
- Hvis det ikke fremgår af www.friluftskortet.dk og bogen "Overnatning i det fri" at man skal ringe i forvejen, kan man bare møde op på pladsen i den normale sommersæson.
- Med mindre andet fremgår på pladsen, skal man selv tage sit affald med, når man rejser videre.
- Man behøver ikke nogen form for lejrpas for at benytte pladserne.

Disse krav skal være opfyldt for at man kan få sin teltplads optaget i fortegnelsen "Overnatning i det fri". Det er gratis at blive optaget og pladserne bliver endvidere lagt på www.friluftskortet.dk

Teltpladsgæster og værter kan mødes til uformel snak. Særløse Overdrev.

2. Hvor mange gæster?

Mange teltpladsholdere spørger os om, hvor mange besøgte, man kan forvente. Det kan man ikke give noget entydigt svar på, idet det bl.a. afhænger af beliggenheden – især i forhold til attraktive cykel-, vandre- og kanoruter – samt også af om, der er andre overnatningsmuligheder i nærheden. Endelig har markedsføring selvfølgelig betydning – se herom i kap. 12. Og så også sommervejret!

Nogle pladser f.eks. på Bornholm og på Hærvejen har hundredevis af overnatninger, mens ca. halvdelen har 20-100 gæster årligt og en trediedel har mindre end 20, enkelte slet ingen!

På landsbasis er der ca. 50.000 overnatninger årligt, hvoraf ca. 20% er udlændinge.

Konkret kan man fra den sidste omfattende evalueringsrapport (2003)

nævne, at der var ca. 48.000 overnatninger, heraf 16 % udlændinge. Fordeling på pladserne var meget ujævn. Der er som regel nogle pladser (10-20), hvor der slet ikke har været nogen og 1-5 pladser med over 1000 gæster. Herimellem er der igen få med over 200 gæster og de fleste ligger under 100, hvilket svarer for en sæson til max. et telt pr. døgn.

En brugerundersøgelse tilbage fra 1997 viste at teltpladsernes målgruppe især er kærestepar og familier, hvoraf halvdelen havde børn med. Aldersmæssigt var de voksnes tyngdepunkt 30-49 år, mens børnenes var 6-15 år.

Som motiv for at bruge teltpladser nævnes som vigtigste parameter tæthed til naturen og det at være fri for biler på overnatningsstedet samt også at det er en billig overnatningsform.

3. Hvem kan oprette en teltplads?

Alle kan oprette en teltplads, hvis man ejer et passende stykke jord eller har rådhed over det og aftalt det med ejeren.

Den største gruppe af teltpladser findes hos private, især landmænd, som ofte har god plads. Her kan man undertiden se dyr og lære noget om landbrug. Andre pladser findes på højskoler, efterskoler mv., som har en tradition for åbenhed. Endelig har kommuner og amter oprettet pladser langs cykel-, vandre- og kanoruter. Amternes pladser er nu overtaget af kommunerne og Skov- og Naturstyrelsen, som selv har 250 pladser. Endelig har spejderorganisationerne bidraget med at åbne en del af deres pladser for individuel brug.

Her er et par eksempler på teltpladser af forskellig karakter.

Smidie Bys Teltplads

Lige midt i landsbyen Smidie i Himmerland ligger en populær teltplads. Der er blot tale om en græsplæne med bålplads og en bagvedliggende toiletbygning. I gæstebogen kan man læse rosede beretninger fra glade gæster, som giver pladsen topkarakter blandt de teltpladser, de har besøgt.

Det er landsbyens borgerforening, som oprettede pladsen i 1993, da de nationale cykelruter åbnede. N5 – Østkystruten – går nemlig lige forbi, og det er også én af forklaringerne på, at der kommer en

Teltpladsen i Smidie.

del gæster. Nordjyllands Amt og Skørping Kommune har støttet faciliteterne økonomisk. Amtet gav penge til toiletbygningen og kommunen har med midler til "landsbyforskønnelse" bl.a. betalt nogle æbletræer, som Borgerforeningen har plantet. Foreningen står for driften og ideen til pladsen, som ligger meget centralt mellem landsbyens 27 huse - dog med åbne marker til den ene side.

Byens børn har også legeplads her og Borgerforeningen holder sine fester, bl.a. den årlige byfest midt i august på pladsen. Enkelte familier mødes også en varm sommeraften og benytter grillen. Dette går fint i hak med teltpladsens benyttelse, ifølge Borgerforeningens formand Jørgen Mortensen, som fortæller at teltliggerne bare inviteres med, når der er fest. Det var også tilfældet da han fejrede sit eget bryllup på teltpladsen, hvor en kvindelig teltligger kom med til festen.

Den løbende vedligeholdelse og rengøring af faciliteterne går på skift mellem medlemmerne. Dog har "parkforvalter" Freddy fast tjansen med at slå græs med den lille traktor, som man har investeret i til formålet.

Landsbyens beboere synes, det er hyggeligt, at der kommer gæster ude fra “den store verden”, og de ældre mennesker i landsbyen går ofte ned og får sig en snak med teltliggerne. På Borgerforeningens møder læses der op fra gæstebogen af nysgerrighed og interesse.

Teltplads i en dejlig have ved Føns Vig

Det var sådan set datteren på gården, der havde været på cykelferie og boet på teltpladser. Hun kom hjem og sagde: “Sådan én kan I da også lave”. Det gjorde Elly og Viggo ved Ronæsbro så, og derfor har de været med næsten helt fra starten af teltpladsordningen.

Det var da ægteparret trappede landbruget ned, og den store have blev simpelthen lavet om til en teltplads, så kun den del af haven, der er nærmest gården er “privat”.

Elly fortsatte med at arbejde uden for gården, men nu er de begge pensionister og glæder sig hver sommer til at tage imod de mange cyklister, som stopper op her. Nogen vender tilbage nogle år senere, og enkelte sender et postkort fra fjerne steder.

Adgang via spang til Tadre Mølle teltplads med sheltere.

Ruten ligger nemlig lige på den attraktive cykelrute 70 langs Fyns vestkyst. Her smyger ruten sig ud og ind mellem næs og vige og der er stort set ingen turismæssig bebyggelse. Lige ved Ronæsbro cykler man nærmest lige ind i teltpladsen.

Det er som sagt blevet en del af sommertidens oplevelser at få “ventet besøg af ukendte”. Der er som regel omkring 4 telte hver dag i højsæsonen på den store velklippede plæne mellem frugttræer og blomsterbede. Man kommer let i snak med de andre teltliggerne, når man pusler med maden eller sidder om aftenen og vifter myggene væk eller spørger “genboen”, om der var nogen fisk i åen.

En kystnær plads: Kongsøre Næbbe

Som led i planlægning af Isefjordstien fra Rørvig til Kongsøre Næbbe, anlagdes flere teltpladser. Formålet var at etablere teltpladser, som både vandrere, cyklister og sejlene kunne benytte. Kongsøre Teltplads er måske den smukkeste beliggende plads i Danmark med den varierede skov i ryggen, hvor stenalderfolket også lagde deres gravpladser og så udsigt over Isefjorden. Teltpladsen er etableret af Skov- og Naturstyrelsen i forbindelse med anlæg af Isefjordstien – nu Fjordstien.

Siden er der lavet flere flotte kystnære teltpladser, men Kongsøre Næbbe var en af de første.

Tadre Mølle Teltplads

Tadre Mølle er en gammel vandmølle og nu et levende museum med mange naturformidlingstiltag tilknyttet. Dette er en fin kombination med at drive en teltplads, idet brugerne her så kan få lidt ekstra krydderi med på menuen. Tilmed ligger pladsen tilpas isoleret ved en å, hvortil man kommer via en spang over åen - se foto. National cykelrute 4 går lige forbi pladsen.

4. Kriterier for geografisk placering

Inden man opretter en teltplads vil det være en god idé at tjekke om:

- der er nogle ruter i nærheden, hvor cyklister, vandrere, ridende eller sejlene færdes
- om der er andre teltpladser i nærheden
- om der er nogen campingpladser i nærheden.

Det første punkt handler om at få nogen til at bruge teltpladsen og de andre om at undgå ubehagelige problemer med jalousi hos nærliggende "konkurrenter". Er der teltpladser eller campingpladser i nærheden, så snak med dem inden oprettelsen – måske kan evt. konkurrence konverteres til samarbejde. Det var f.eks. tilfældet med teltpladsen ved Føns Vig, hvor teltpladsliggerne tager ned på campingpladsen og køber morgenmad og sikkert også andre ting, hvilket campingpladsejerne er glade for. Campingpladsen er i øvrigt altid fyldt op, så der er ingen problemer med det naboskab, tværtimod.

Et overblik over eksisterende teltpladser fås bedst på www.friluftskortet.dk eller i nyeste udgave af bogen Overnatning i det fri + tjek af www.teltpladser.dk under nye pladser.

Et overblik over cykelruter fås via de nye guidebøger, som Dansk Cyklist Forbund m.fl. har udgivet. Nogle cykelruter samt vandre- og rideruter - findes også på www.friluftskortet.dk

Det areal, som vælges til teltpladsen, bør have nogenlunde vandret overflade, mulighed for at få pløkke i jorden uden hammer og med plads til min. 5 telte med 3 meters afstand. Dette svarer nogenlunde til 5 m² pr. telt. Evt. kan teltpladsen være delt op i flere arealer, så man kan vælge, hvor man ligger, hvilket bør fremgå tydeligt af opslag på pladsen.

Eksempelvis havde en gård på Samsø et areal helt nede ved vandet, hvor man kunne vælge at slå telt op – det var ret flot, men der var så også lidt langt til toilet og vand.

For nogle brugere handler det om at få naturen helt ind på kroppen og så vidt muligt lægge afstand til de menneskeskabte spor i landskabet, som binder ens tanker til det bymæssige, man måske kommer fra, så som større veje, el ledninger, bygninger, stærkt lys og høje lyde. For andre spiller kontakten med andre teltligere og med værterne en større rolle.

Vælg gerne et sted på grunden, hvor man kan få udsigt over landskabet, og – meget vigtigt - hvor der samtidig er gode læ forhold.

Hvis de samme kvadratmeter til et telt benyttes meget, og det medfører uhensigtsmæssigt slid, må man sætte en pløk i jorden der med information om hvor der må slås telt op eller opfinde et system så brugerne "roterer" lidt rundt.

Offentlig sti mellem markerne ved Arresø giver god adgang til naturen.

5. Lovgivning og forsikringer

Man kan umiddelbart etablere en teltplads uden så mange dikkedarer. Men hvis der skal etableres bygninger i forbindelse med teltpladsen, eller der er tale om et fredet areal eller der er tale om braklagt jord, så er der lige nogle mindre forhindringer, som skal overvindes. Hvis der etableres multitoilet og føres vand frem til pladsen, bør man også tjekke med kommunen, at der er i orden. Grundlæggende relateres lovgivning for teltpladser (primitiv overnatning i telt) til Campingreglementet.

Zonelovgivning (Planloven)

Etablering af teltplads med max. 5 telte ad gangen, kræver ikke godkendelse efter planlovens landzonebestemmelser (Naturklagenævnets praksis jf. afgørelse af 25/1 1995). Men evt. bebyggelse i forbindelse med teltpladser kræver zonetilladelse.

Opsætning af shelter kræver ikke byggetilladelse eller lignende. Man har som regel altid lov til at opføre et skur på under 10 m² på sin grund og sheltere er lavet, så de lige er 9,9 m². Der skal dog

søges zonetilladelse dertil – når det er i landzone –, hvilket kommunen selv tager sig af. Der vil så foregå en nabohøring (annonce i lokalavisen), og når kommunen har givet tilladelse og ingen herefter har klaget til naturklagenævnet kan shelteret sættes op umiddelbart derefter.

Opsætning af multilokum bestående af 3 lodret stående paller og et hul i jorden opfattes ikke som en fast konstruktion, der kræver landzonetilladelse, jf. afgørelse fra Storstrøms Amt af 7. september 2000 vedrørende Vindebæk, Møn.

I byzone: Nordborg Kommune har afslået tilladelse til teltplads. Der er bl.a. en plads i Svendborg by. Endelig ligger flere spejderpladser i byzone.

Kystbeskyttelseslinier

Såfremt et shelter eller en skiltning er tættere end 300 m fra kysten, skal man søge dispensation herfor p.gr.a. kystbeskyttelseslinien. Skriv i ansøgningen – til det regionale miljøcenter – at der kommer græs på taget, så det vil falde godt ind i landskabet. Tegn beliggenhed på kortskitse.

Brug af brakmarker

Teltpladssekretariatet har fået en henvendelse fra en landmand, som spørger om man må bruge en del af en brakmark til teltplads. Vores undersøgelser tyder på, at dette ikke kan lade sig gøre, i hvert fald ikke hvis man tager penge for overnatning på teltpladsen. Vejledningen om braklægning m.v. kan ses på Fødevarerdirektoratets hjemmeside: www.dffe.dk

Overvej i stedet, at udtage et hjørne af brakmarken til teltpladsen. Hvis man f.eks. udtager 200 m², vil man kun miste ca. 50 kr. om året i støtte, som kan "tjenes ind" med blot et par overnattende teltligere. Man skal dog passe på, at det sammenhængende område efter udtagning ikke bliver under 0,3 ha., der er minimumsstørrelsen for brakmarker med tilskud.

Fredet areal

Det kan være, at det netop indgår i fredningsbestemmelserne, at der kan oprettes teltplads eller på anden måde gives adgang til offentligheden. Men tjek det – hos By- og Landskabsstyrelsen - og skriv ellers en ansøgning og vent på svar.

Vejlovgivning

Skulle adgangen til din ejendom være en privat vej, hvor du deler vedligeholdelsen med andre, evt. en såkaldt privat fællesvej, er det en god ide inden etableringen at forklare de andre på vejen, at du vil oprette en teltplads, og at der kun vil komme folk til fods og på cykel, og at der ikke vil være nogen synlig slidtage heraf. Hvis der også er adgang for ridende til teltpladsen, kan det dog være en lidt vanskeligere sag, afhængig af dit forhold til naboerne. Tjek evt. om nogle stier på vejen mod pladsen har cykel- eller rideforbud.

Skattevæsenet

I princippet skal der betales skat af indtægterne fra teltpladsliggerne, men hvis man laver et driftsregnskab for sæsonen, hvor udgifterne til vand osv. svarer til indtægterne, behøver man ikke gøre mere ud af det.

Til orientering lidt om adgangsregler for brugerne:

Offentlighedens adgang

Læs om reglerne for færdsel på Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside www.skovognatur.dk/Ud/faerdsl

Forsikringer

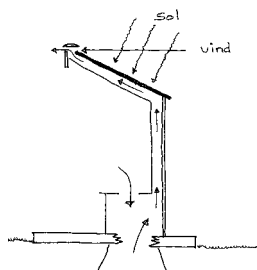
Teltpladsholder behøver normalt ikke tegne nogen specielle forsikringer på grund af teltpladsen. Med hensyn til ansvar for brugerne, svarer det til at have gæster om søndagen – så længe der ikke er tale om nogen kommerciel aktivitet.

Dog kan man jo godt pådrage sig et erstatningsansvar, både fra sine egne søndagsgæster og fra teltliggerne, hvis der sker en ulykke og årsagen tydeligvis er grov uagtsomhed fra din side.

Eksempelvis kunne der være tale om et stort råddent træ op ad teltpladsen, et brønddæksel, som ikke er lukket eller en fritgående tyr.

Det har ikke nogen juridisk betydning, at man evt. skriver at ophold sker på eget ansvar.

Med hensyn til evt. hærværk, som gæsterne har lavet, må man have fat i den pågældende og gøre sine evt. krav gældende, evt. politianmelde sagen.

Vandhane i Strø Bjerge og på Tadre Mølle. Solmultens princip.

6. Grundfaciliteter: vand, toilet og bålplads

Selv om alle teltpladserne er forskellige og har forskellige faciliteter kan man godt tale om disse 3 grundfaciliteter som et sammenfattende "serviceniveau" – altså adgang til koldt vand, til toilet (evt. multlokum) og evt. bålplads.

Vand

Er der en udvendig vandhane, er det jo klarer med en henvisning hertil. Evt. kan man skrive, at man ikke skal stå og vaske op osv. lige ved vandhanen. Evt. kan man sætte en hane på, så der kun kommer vand, når man trykker, for at spare vand og ikke risikere at nogen glemmer at lukke.

Ved teltplads på Særløse Overdrev trak De Frie Fugle en lang vandslange delvis ned til pladsen og satte et vandrør (1/2 tomme 50 cm langt påsat 2 bøjninger) på en træstolpe med en sådan stophane på. Hvis slangen ikke er gravet ned i jorden vil vandet blive varmet op og slangen beskadiges lettere, ligesom vandet kan blive ødelagt af bakterier. Skal der være konstant tryk på vandet, kræves slange af god kvalitet.

Nogle teltpladsholdere har kørt en tønde/container med vand ud til pladsen, men her skal man nok gøre tydeligt opmærksom på, at det ikke bør drikkes. Vand til vask og lignende kan jo også komme fra en kilde, å, sø eller regnvandstønde – men husk at oplyse, at man ikke kan drikke vandet.

Teltpladsliggere medbringer som regel en sammenklappelig vanddunk af

plast til transport af vand, men vil sikkert ikke have noget imod, at der står en plastspand, man yderligere kan låne, hvis der er et stykke vej til vandhanen.

Toilet

Hvis der er et toilet i staldbygning eller lignende, kan du henviser dertil. Nogle teltpladsholdere har givet adgang til deres private toilet (og bad i nogle tilfælde), men dette kan nemt give anledning til konflikter, og det anbefales derfor kun at bruge det som en midlertidigt løsning.

"Spademetoden" benyttes som regel på skovpladserne, men hvis der er tale om en del brugere (f.eks. over 50 pr. sæson) og oplandet ikke er stort eller brugerne er dovne, kan nærmeste omegn af pladsen godt udvikle sig til et "minefelt" af lort.

Såfremt der ikke lige er drikkevandsboringer i nærheden (30 m) eller andre miljømæssige problemer kan man på enkel vis lave en mult/latrin. Det kan være et hul i jorden og en skovl til at fylde jord i, evt. et fliseareal til at sætte fødderne på a la pedallokum. Man skal holde sig mere end 2,5 m fra naboskel og ikke gå dybere end 50 cm i jorden (sidstnævnte fordi formuldningen kun kan ske i dette øverste muldlag – det er her mikroorganismer og bakterier til den slags er). Man kan også bygge en bænk at sidde på, f.eks. af nogle paller af træ. Max. antal brugere til denne form med formuldning på stedet: ca. 150

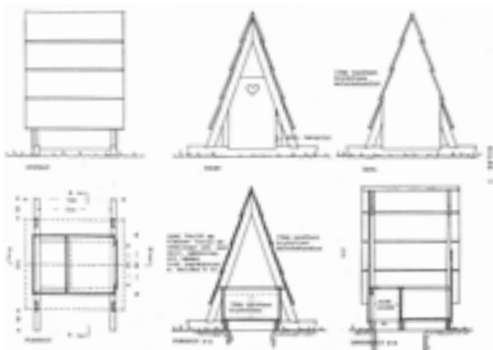

Multlokum på Teltplads Særløse og tegninger fra Friluftsrådets Kongskilde – Lejre projekt.

pr. sæson. Reglerne om anlæg af mult/latrin findes i "Bekendtgørelse om uhygiejniske forhold", der handler om slagteaf-fald, latrin m.v. Men snak med kommunens tekniske forvaltning herom.

Under bænke og lignende kan stilles en lokumsspand, og så vil det være godt med noget spagnum, savsmuld eller lignende til påfyld til at tage lugt og overskydende fugt. Og så skal spanden jo tømmes en gang i mellem. Man kan oprette et for-muldningsbed og skrive tydeligt, hvordan spanden tømmes.

Endelig kan man købe eller bygge en solmult, hvor lugtgenerne er minimale. Solen varmer på taget, den varme luft stiger opad, der opstår et vakuum under huset, hvorved der tages ny luft ind gennem toilet-hullet og der lugter ikke. Vinden hjælper også på samme måde ved at danne et vakuum i kammeret under toilettet til udsugning af lugte – se nærmere på www.heltude.dk

Alternativt, miljødasset fra Bygnings-design i Vejen (75 36 80 15), biologisk kloset fra Delta P Sanitär eller firmaet Lindens.

Endelig kan man overveje etablering af et mindre rodzoneanlæg til opsamling af organisk materiale og næringsstoffer fra toilettet. Bunken Naturskole nord for Frederikshavn har etableret et meget avanceret system i forbindelse med teltpladsen. Nærmere oplysninger på tlf. 98 48 91 19.

Bålplads og brænde

Der kan selvfølgelig være steder og tidspunkter, hvor det er for farligt med åben ild, men ellers elsker teltpladsligere at lave mad ved bål og hygge sig om aftenen. Hvis der er et skovareal, hvor man kan samle brænde selv, er dette også en spændende aktivitet for børn. Hvis dette ikke er muligt kan man stille brænde til rådighed, evt. mod ekstra betaling. Evt. sav og økse, så brugerne selv må bearbejde træet. Til bålpladsen bør der høre en rist, som kan bruges til at grille maden på. Spørg evt. det lokale brandvæsen til råds om, hvordan man evt. opstiller slukningsudstyr m.v.

Hvis man vil forsyne bålpladsen med bålstativ, bålgrøde eller andet, så prøv at se på www.baalteknik.dk og www.design-produktion.dk

Forskellige grill muligheder, bemærk øverst th. en gammel tromle fra vaskemaskine, som ser flot ud når den gnistrer.

7. Faciliteter skraldespand, bord, bænke og bad m.v.

Skraldespand

Det er op til brugerne at være med til holde pladserne i orden og selv fjerne det, man har bragt med sig. Man kan kalde dette for 'Spørløvs Færd'. Men er der en mulighed for at slippe af med affald, er det naturligvis komfortabelt. Lav evt. tydelig information om hvor flasker, dåser, papir, madaffald m.v. kan afleveres.

Bord og bænke

Det kan være meget rart, hvis græsset er fugtigt, at kunne sidde ved et solidt bord-bænke arrangement. Sæt det, hvor der er aftensol og udsigt.

Bad

Der er absolut ikke noget krav om, at der skal være brusebad på en teltplads, men det kan da være en dejlig ting på en varm sommerdag, hvis der ikke er mulighed for en svømmetur i havet eller i en sø. Nogle steder findes bruser med solopvarmet vand, andre steder kan en bruser på en stang for enden af haveslangen give børn og vikinger et godt brusebad.

Cykelparkering

Når man ankommer til teltpladsen med sin cykel fuldt pakket, kan det være en god ting, hvis der er noget at stille den op ad, mens man pakker ud. Det kan være en solid bom sat op på et par stolper. Hvis der er mulighed for at sætte cyklen under et halvtag (ikke nødvendigvis lige ved teltpladsen) om natten vil dette være godt for cyklen og dens bruger i tilfælde af fugtig vej.

Varesalg

Teltliggere skal jo have noget at spise og de fleste spiser aftensmad og morgenmad ved teltpladsen, så hvis man har en gårdbutik eller bare sælger friske æg eller lignende skal teltpladsen nok give anledning til ekstra kunder. Selvom man ikke har et decideret salg, kan man jo godt tilbyde teltliggerne at købe grøntsager og lignende. Men det er ikke noget, som kan nævnes i bogen m.v.

Dagbog

Det er sjovt at få lidt tilbagemelding fra teltpladsbrugerne, så placér en dagbog og blyant et tørt og synligt sted og skriv indledningsvis en hilsen til gæsterne.

Bord og bænke arrangementer. Første er udsigt fra Friluftsrådets Moseley.

“Bagagebokse”

For teltpladsliggere, som kunne tænke sig at foretage en ekskursion ud fra teltpladsen uden bagage f.eks. til fods kunne det være hensigtsmæssigt at efterlade noget bagage. Hvis pladsen ikke er overvåget, kunne dette være i form af bokse, kaninbure eller lignende, som man selv kunne sætte en medbragt hængelås på. Noget sådant har været muligt på sheltere langs Vestkyststruten i Thy.

Læ- og bær/frugt plantning

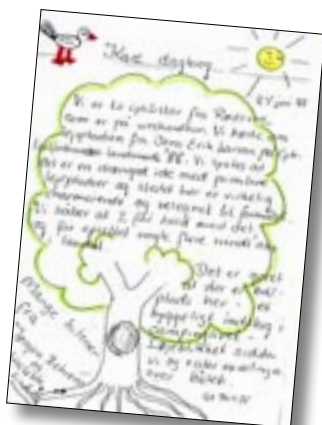
Hvis der ikke allerede er godt læ på pladsen, så planlæg for fremtiden ved at plante læhegn. Pil er hurtigvoksende og pænt at se på. Det er altid en fornøjelse at plukke årstidens bær, når man er ude i naturen og kan det lade sig gøre lige uden for teltet er det jo fornemt. Så overvej at supplere beplantningen med lidt ribs, blåbær, hindbær, brombær (uden torne), blommer, æbler, pærer m.v.

Kirsebærtræer til udplantning på teltplads i Vindebæk på Møn

Holme Å Stien forsynet med fine teltpladser bl.a. med dagbogskasse og informationstavle og foto af dagbogsside.

Shelterbygning på teltplads Vindebæk, Møn ved De Frie Fugle.

8. Shelter

Et shelter på teltpladsen giver mulighed for overnatning uden telt samt ly og læ for vind og vej. Fra et shelter kan man faktisk ligge og se på nattens stjerner, hvilket ikke er så let inde fra teltet.

Der er i de senere år kommet sheltere på en del pladser, fordi Skov- og Naturstyrelsen har etableret mange og Friluftsrådet har via tips- og lottomidlerne givet støtte hertil. Det er fortsat muligt at få støtte også for private teltpladsholdere. Man kan modtage op til 15.000 kr. i tilskud til materialer. Et godt shelter koster måske 20.000 kr. i materialeudgifter. Hertil kommer udgifter/arbejdskraft til tilpasning af træ, samling og etablering af tag med græs. Om tilskud se kap. 15.

Godthåbsshelter fra projekt Friluftsnat Nordvest.

Kort sagt findes disse 4 mulige måder:

1. fæld selv træer og tilpas dem
2. køb som samlesæt a la IKEA skab
3. køb et samlet shelter
4. lav det selv i skaller eller genbrugsmaterialer

Placering af shelter kan gøres med tanke på:

- læ
- morgen eller aftensol
- god udsigt
- ikke i for sumpet område
- ved bålplads foran, må vinden ikke bære røgen ind i shelteret (bålplads så langt fra shelteret, at man ikke kan fyre op inde fra shelteret.)
- ved at sætte 2 shelter eller 3 op i vinkel gives bedre læ
- ved placering bør tænkes på at det er bedst hvis de er skjulte i landskabet

Nærmere oplysninger: Godthåb Mølle www.heltude.dk. Græs på taget: Leopolds Rullegræs: www.leopolds-rullegraes.dk eller så det selv eller lav dine egne græstørv. Græstørv (ikke rullegræs) lægges på med græsset nedad for at få det så plant som muligt, så vender græsset selv!

Handicap venlig indretning – se kap. 11.

9. Med hest, hund og til vands

Til hest

Ryttere vil gerne have deres hest i fold. Nogen medbringer selv én. Det kan være problematisk at sætte heste, som ikke kender hinanden i samme fold. Tøjr må være en nødløsning. Islandske heste er mest nøjsomme og vant til at være i naturen. En ny bog "Ridning i naturen" af Lise Bomholt giver gode tips om at ride på ferieture i Danmark. Bogen er på 72 sider og kan bestilles på www.ridning-i-naturen.dk Se mere om ridning og rideruter på www.islandshest.dk

Hunde med

Det er et krav at hunde altid skal være i snor. Er du usikker på om det er en god idé, at gæsterne medbringer hunde, så lad bare være med at krydse denne mulighed ind på tilmeldingsskemaet.

Hvis du overvejer at lave teltplads med adgang fra søsiden er her samlet lidt kort information:

Havkajak

Kysterne er særdeles afvekslende og med meget forskellige muligheder fra flade kystenge med laguner til stejle klinter, lange sten rev ved odder og næs. For kystens friluftsliv betyder dette både muligheder og farer. Den enkelte kajaksejler må afveje sine færdigheder i forhold til stedets udfordringer, vejr og vind mv. GPS bestemmelse af teltpladser er nyttigt fra søsiden. Se kap. 13.

Generelt kan det siges, at det er krævende at runde odder og næs. Dels på

grund af strøm og vindforhold men også på grund af de mange store sten, der kan strække sig meget langt til søs.

Kajakruter findes f.eks. i Det sydfynske Øhav (www.detsydfynskeohav.dk) - se også www.havkajakroerne.dk Det er generelt en flot oplevelse at se kysten fra vandsiden.

Kano

Adgangsforhold for sejlere, kano og kajak skal være sådan, at man rent faktisk kan sejle dertil. Hvis der er tale om en å anbefales det, at den min. er 5 m bred og har en vanddybde på min. 30 cm. Det oplyses i forbindelse med pladsens registrering om stranden/bredden består af sand, sand og små sten, store sten eller græsbræmme. Hvis der er mere end 50 m fra ophalingsstedet til selve teltpladsen, bør der tilbydes hjælpemidler til transport af fartøjet, f.eks. trillebør. Max. afstand fra sejlbart vand 500 m til teltpladsen.

Robåde og joller

Dansk Forening for rosport kan hjælpe med yderligere rådgivning. www.roning.dk

1. Vejviser ved offentlig vej. 2. Opsætning med pil ved teltplads i Vindebæk på Møn.
3. Det officielle M30 skilt.

10. Vejvisning til pladsen og information på pladsen

I følge "Vejregler for vejvisning på cykel-, ride- og vandreruter" fra 2007 kan det såkaldte M 30 piktogram sættes op, hvor man skal forlade cykel/vandreruten for at komme ned til teltpladsen.

M 30 Primitiv Teltplads

Vejmyndigheden (kommune) kan således betale en sådan opsætning på vejarealet, men har ikke pligt til det – det er ikke nogen norm. Men prøv at overtale dem og sig at de skal slå op i vejreglen på www.vejregler.dk (Vejvisning på cykel-, ride- og vandreruter).

Fra søsiden duer dette dog ikke. Der er eksempler på pæle malet gule i toppen sat ved kysten (Fjordpladser i Roskilde Amt),

Lovlig vejvisningsskilt.

vejvisning med beskrivelse af grøn lade (Røsnæs), men indtil GPS-koordinater klarer det hele (se kap. 13), kunne man også forestille sig en bøjle lagt ud med teltpladssymbol). Markering med pæle langs kysten kræver tilladelse fra det regionale miljøcenter.

Ulovlige skilte pynter ikke

Hjemmelavede skilte ude på vejarealerne med oplysninger om teltpladser ses stadig rundt omkring i landet. Vi vil opfordre teltpladsholdere til at få dem ned, da de ikke pynter i landskabet og i øvrigt er ulovlige. Derfor er de i virkeligheden også en dårlig reklame for teltpladsordningen.

Inde på din egen grund kan du benytte egen vejvisning, hvis denne ikke kan virke forstyrrende på vejens trafik. Her er det naturbeskyttelsesloven, som sætter rammerne, og det gælder, at sådanne "friluftskilte" i det åbne land max. må være $\frac{1}{4}$ m². (www.retsinfo.dk Bekendtgørelse Nr. 840 af 18-8-04). Vi anbefaler at bruge det samme vejvisningsskilt (M 30 tavlen). Du kan selv købe det via Dansk Cyklist Forbund eller www.teltpladser.dk.

Ulovligt ude ved vejen. Skov- og Naturstyrelsen.

11. Indretning for handicappede

Selvom det i princippet er forbudt at komme til teltpladsen motoriseret, er det blevet en praksis at dispensere, når det drejer sig om handicappede. Disse tillades at komme med el-scooter, kørestol eller i bil, hvis teltpladsholderen ønsker dette.

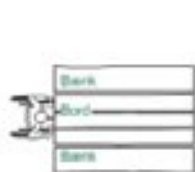
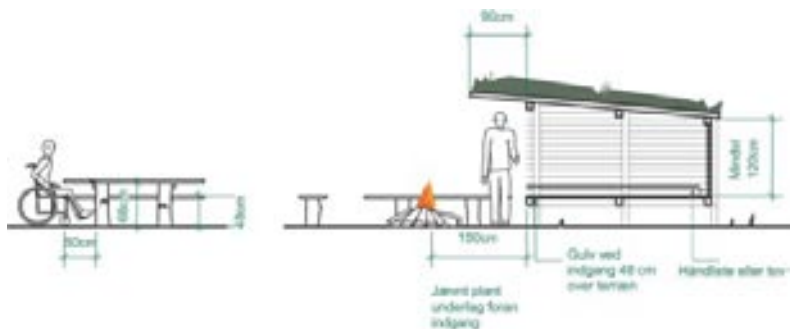
Det kræver selvfølgelig at pladsen er plan og tør nok til, at man kan komme frem med kørestol. Max stigninger 1:20 og ved bålplads, vandpost og toilet skal der være plan og fast belægning omkring. Alle passagebredder min. 90 cm. For at teltpladser skal kunne benyttes af handicappede, har Dansk Handicap Forbund opstillet en række krav hertil – se nærmere på www.teltpladser.dk. Se mere om

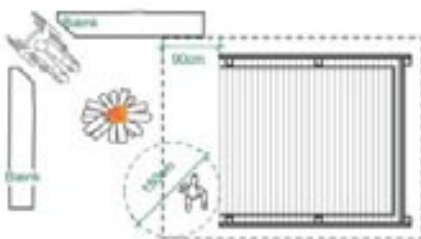
Greb på shelter er nyttig for kørestolsbrugere.
Foto Steffen Holberg

planlægning for handicappede i "Rekreative arealer for alle", DS-Håndbog 105.2.

De færreste handicappede vil måske kaste sig ud i teltslagning, men vil foretrække at overnatte i shelter. En simpel ting ved shelteret er, at man skal have en slags håndtag for at kunne trække kørestolen helt hen til shelteret og for at kunne komme op og ned igen – se foto:

Bord og bænke

Shelter

12. Markedsføring af teltpladsen

Teltpladserne markedsføres via www.teltpladser.dk og bogen "Overnatning i det fri", som gennem en årrække har udkommet hvert andet år – senest 2006-2007. Benyt gerne enhver lejlighed til at reklamere for bogen og hav altid den nyeste udgave heraf parat – køb den med teltpladsholderrabat.

Se nærmere på www.teltpladser.dk hvor du også kan finde plakater til nedenstående brug.

Du kan lave lokal reklame for netop din teltplads ved at:

- sætte opslag hos nærmeste købmand
- sætte opslag på nærmeste turistbureau
- sørge for at den lokale turistforening husker at nævne teltpladsmuligheden (og at det ikke er for biler) i den lokale brochure og på deres hjemmeside.
- Kontakte lokalavisen før sæsonen og få en gratis omtale af pladsen og ordningen.
- Tjekke om teltpladsen er eller kan vejvises fra nærmeste cykel-, ride-, vandre-, kanorute.
- Tage et godt billede af teltpladsen (med brugere eller din familie) og lægge det ind på www.friluftskortet.dk (sendes til teltpladser@friluftfugle.dk).

PR skal være ærlig, forståelig og brugervenlig. Hvad er det brugeren/kunden gerne vil vide? Ja, det er oplysning om, hvad "Overnatning i det fri" går ud på, og hvorved den adskiller sig fra andre overnatningstilbud.

Her er så lidt ord, der måske kan bruges til inspiration for markedsføringen:

Livet på og omkring teltpladserne er det essentielle i ordningen. Basale gøremål, som at slå telt op, tilrigge sovepladser, tænde bål, lave mad, hente vand, er noget man er sammen om. Det samme gælder boldspil, opdagelser i skoven og langs kysten, eller det at se på gårdens høns, gæs og geder, lege med katten og hunden. Man kan også få sig en snak med landmandsfamilien, sidde rundt om bålet, lave snobrød eller læse højt, kigge stjerner, ligge i stilheden eller lytte til nattens fugle og dyr.

Værdien heri er de relationer, der opstår og forstærkes mellem mennesker og mellem mennesker og natur i bred forstand, og som kan være en berigelse, der ikke kun har betydning i øjeblikket, men også senere i livet som barndommens naturop-levelser. "Overnatning i det fri" er kun en del, omend væsentlig, af ferien.

Sammenfattende kan man sige, at teltpladserne er et godt tilbud med en potentiel stor og bred målgruppe. Men uden intensiv og vedvarende information og markedsføring kan produktet ikke afsættes. ERFA-gruppen er tovholderne bag ordningen med repræsentanter fra natur- og friluftslivets organisationer samt offentlige myndigheder. Vi gør en stor indsats for at udbrede kendskabet til ordningen.

En teltpladsholder på Ærø har været meget ihærdig med markedsføring via egen hjemmeside og via artikler i udenlandske blade m.v. og haft stor succes hermed – se nærmere på www.greyfarm.dk

En plakat til hjælp for markedsføringen kan hentes på www.teltpladser.dk eller sendes fra Friluftsrådet.

13. GPS koordinater

Af Jens Solvang

I fremtiden vil flere og flere benytte GPS navigation for at finde teltpladserne, på samme måde som mange bilister i dag benytter diverse navigationssystemer. Dog er cykel- og vandreruterne ikke kortlagt til dette formål endnu, men det kommer måske.

GPS koordinaterne for din teltplads kan sættes ind på www.friluftskortet.dk. I fremtiden vil dette dog ske automatisk i ny udgave af kortet.

Hjælp gæsterne med koordinater

Når du beskriver pladsen hjemme og giver oplysninger til turistbureauer og hænger plakater op, så husk at skrive pladsens koordinater: Skriv på følgende måde, som forstås af de fleste, der bruger en GPS: 55.402063° N, 10.593769° Ø -WGS84. (Eksempel fra: Teltplads i Rynkeby på Fyn).

Hvor kan du få koordinaterne fra?

En GPS-modtager, som du et stykke tid har på det sted, som du vil have fastlagt. Husk forinden at indstille apparatet til grader og minutter (og decimaldele) samt datum wgs84.

Kort- og Matrikelstyrelsen

Koordinaterne kan for eksempel findes på Kort- og Matrikelstyrelsens netsted www.kms.dk > Se på kort > Find et sted som UTM-koordinater (UTM32 ETRS89) ud fra

en postadresse eller ud fra kortet. Der er også et direkte link: <http://kmswww3.kms.dk/kortpaanettet/>. (juli 2007).

Google earth

Det gratis program: Google Earth (www.earth.google.com) kan installeres på computeren. Ud fra luftfotos kan man se placeringen på jordkloden og derved finde koordinaterne i en form, som en GPS-modtager kan forstå: Bredde- og længdegrader, i en form, som kan forstås af en modtager: 55.402063° N, 10.593769° Ø. (Jordklodemodel (datum) WGS84).

Friluftskortet

For nogle få pladser er der i øjeblikket tastet koordinater ind. Det bliver i en senere version muligt at læse koordinaterne af for alle pladser.

Landkort

Man kan aflæse koordinater på et landkort/søkort og taste det ind i GPS-modtageren. Efter indtastning af UTM-koordinater skifter tallene øst for 15. længdegrad. Husk at tage hensyn til kortets oplysninger om datum.

Filer med oplysninger om pladser

Ved hjælp af specielle programmer, f.eks. GPS Utility kan man udveksle koordinater mellem forskellige fabrikater af GPS-modtagere via egen computer.

GPS (Global Positioning System) gør det muligt ud fra en række satellitter, der udsender informationer til jorden at lade en lille computer (populært en GPS) beregne stedets placering på jordkloden. Der findes håndholdte

modtagere og modtagere, der bliver installeret i biler, fly, traktorer, lastvogne, containere. Desuden bruger landmålere og alle landets kommuner oplysningerne i deres GIS-systemer (Geographical Information System).

Foto Damgaard Mølle med teltplads og boghvedemølle incl. servering af boghvedegrød.

14. Formidling af oplevelsesmuligheder og aktiviteter nær pladsen

Det er spændende, hvis der ligger en lille lokal seværdighed i nærheden af teltpladsen. Det kan være en gravhøj, jættestue, landsbykirken evt. med mulighed for at komme ind og op i tårnet, en gammel mølle m.v. I forbindelse med projektet "Spor i Landskabet" blev flere små stier, markveje m.v. åbnet af lodsejere, oftest landmænd og undertiden med tilhørende små seværdigheder. Se www.spor.dk Snak med kommunens lokalhistoriske arkiv om der kan findes noget frem og bed

kommunen skilte fra offentlige veje til seværdighederne. Regler herom findes i Vejregler for Servicevejvisning.

Ud over seværdigheder kan formidling af aktivitetsmuligheder være en god idé. Det kunne være adgang til fiskevand, legepladser for børnene, selvpluk af bær, vandrestier, kanoudelejning m.v.

Information bør så vidt muligt være på dansk, engelsk og tysk. Se evt. i lokale turistbrochurer til inspiration.

15. ERFA-gruppens service og tilskudsmuligheder

Overnatning i det fri har sekretariat hos Foreningen Frie Fugle, hvortil man altid kan henvende sig for at få gode råd om etablering og drift af teltpladser. Endvidere kan man benytte oplysningerne og hente blanketter til optælling af antal gæster m.v. på www.teltpladser.dk

Kontakt til De Frie Fugle: 33 11 11 75 eller direkte til Jens Solvang: 65 35 24 93 eller teltpladser@friefugle.dk

Tilskudsmuligheder fra Friluftsrådets Tips- og Lottomidler

Man kan søge om tilskud til primitiv overnatning og teltpladser hos Friluftsrådet (se www.friluftsradet.dk under punktet "Tips/Lotto").

Ansøgninger hvor ansøger selv udfører arbejdet med etableringen og projekter som kommer mange forskellige målgrupper til gode prioriteres.

Der gives typisk et tilskud på 50% af materialeprisen til f.eks. sheltere, bålpladser og båludstyr, multitoiletter, bålhytter, madpakkehuse mv. Endvidere kan der søges om tilskud til informationstavler og foldere, som fortæller om området og dets natur. Friluftsrådet støtter også gerne projekter som forbedrer adgangsmulighederne til teltpladser. Det kan f.eks. være ophaler pladser, fortøjningspæle ved kystnære teltpladser osv.

Der er ansøgningsfrist 3 gange om året, 1. marts, 1. juli og 1. november. Det tager 3-4 måneder før der kommer svar på ansøgningen, og projektet må ikke være igangsat før der er modtaget en bekræftelse på, at Friluftsrådet har modtaget ansøgningen.

Alle er velkomne til at kontakte en konsulent i Friluftsrådet (tlf. 33790079) og få en uforpligtende snak om projektet inden der søges.

Bæredygtig skovdrift

Hvis du har skov på din jord og ønsker at etablere teltplads, er det oplagt at se på om der ikke skulle være muligheder for at få tilskud hertil fra Skov- og Naturstyrelsen. Skovloven fra 2004 indbefatter netop fremme af bæredygtig drift af landets skove med tilhørende tilskudsmuligheder. En af de bæredygtige elementer heri er fremme af friluftslivet, hvilket en teltplads typisk er.

Skoven skal være min 0,5 ha og mere end 40 m bred, og det vil være en fordel hvis projektet er en forlængelse af en grøn driftsplan. Ansøgningsskema findes på www.skovognatur.dk/service/tilskud Ansøgningsfrist er 1. september hvert år.

Lokale grønne partnerskaber

Miljøministeriet, Kommunernes Landsforening (KL), Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening (DN) har aftalt at etablere lokale partnerskaber om grønne projekter. Fra Miljøministeriets afsættes årligt i årene 2007-2009 15 mio. kr. Det forudsættes, at partnerskabets deltagere selv bidrager med penge, frivillig arbejdskraft m.v. og at projektet støttes fra anden side med mindst halvdelen. Grønne partnerskaber er et ligeværdigt samarbejde mellem lokale borgergrupper, virksomheder, foreninger, kommunen m.v. som udfører projekter, der gavner natur og friluftsliv. Nærmere oplysninger: www.groennepartnerskaber.dk

Teltplads på Særløse Overdrev ca. 1989.

Teltpladsernes historie

I løbet af 1970'erne og 80'erne havde campingpladserne i Danmark udviklet sig i retning af større enheder med alle mulige faciliteter og rigeligt med campingvogne. Mulighederne for at overnatte i skovene var også meget begrænset af hensyn til produktionen af træ. Naturselskende vandrere og cyklister var ikke tiltalt af denne udvikling og snarere inspireret af mulighederne med allemandsretten i Sverige og andre steder.

Derfor tog De Frie Fugle initiativ til udgivelsen af bogen "Tips til teltferien" i 1988. Heri bragtes bl.a. oversigt over små campingpladser, som ellers var glemt og lister over lejrpladser i skovene, som kun var for de "uniformerede ungdomskorps".

Dette blev starten til indførelse af teltpladser i Danmark og ordningen "Overnatning i det fri", som nu omfatter godt 850 teltpladser fordelt over hele landet. Og i det hele taget har der været en stor udvikling i friluftslivets udfoldelsesmuligheder gennem disse ca. 25 år. Herunder også adgangen til overnatning i skovene.

Medvirkende var også et forsøg, som Friluftsrådet udførte i 1984 med en række overnatningspladser mellem Kongskilde og Lejre. Skov- og Naturstyrelsen havde

også et særligt forsøg i 1985 med at åbne 11 pladser i Nordsjælland, hvortil man skulle have et særligt lejrpas (gratis).

Nogle amter oprettede desuden teltpladser. Især Ribe Amts projekt med teltpladser langs Holme Å stien var et visionært projekt.

Undervejs oprettede De Frie Fugle først 2 forsøgslejrpladser på Sjælland (Ravnshøjgård og Særløse Overdrev) i 1988 og udgav teltpladsoversigt for Sjælland m.v. (1989 og 1990). Senere kom i samarbejde med Dansk Vandrelaug "Teltpladser i Danmark" (1991). Endelig i samarbejde med Dansk Cyklist Forbund m.fl. blev der fra 1992 udgivet en række oversigter.

Arbejdet har siden været organiseret under Friluftsrådets såkaldte ERFA-gruppe for primitive overnatningspladser. De Frie Fugle og Dansk Cyklist Forbund har fungeret som sekretariat med kontakt til teltpladsholderne. Siden 1. jan. 2007 varetager De Frie Fugle sekretariatet alene.

Gennem en årrække har De Frie Fugle desuden ejet en naturgrund på Møn og drevet en teltplads her. I efteråret 2006 blev denne forsynet med et shelter. De praktiske erfaringer fra teltpladsen indgår i denne vejledning om teltpladser.